

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 januari 2008

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën

(ingedien door de dames Muriel Gerkens en Meyrem Almaci)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 janvier 2008

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 février 2003
créant un Service des créances alimentaires
au sein du SPF Finances**

(déposée par Mmes Muriel Gerkens et Meyrem Almaci)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel strekt tot afschaffing van de inkomenstrempel waarboven de onderhoudsgerechtigde geen aanspraak kan maken op voorschotten op onbetaald onderhoudsgeld. De wet van 21 februari 2003 voorzag niet in een maximum, maar latere wijzigingen voerden een inkomensgrens in, die tot heel wat sociale drama's heeft geleid.

RÉSUMÉ

La présente proposition a pour but de supprimer le plafond que les revenus du créancier d'aliment ne peuvent dépasser pour pouvoir bénéficier de l'accès aux avances sur créance non payée. Il en était ainsi dans la loi initiale de février 2003 mais des modifications ultérieures ont malheureusement introduit un plafond de revenus qui crée de nombreux drames sociaux.

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V-N-VA</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democratén</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkoortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>
<i>DOC 52 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i> :	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
	<i>PLEN</i> :
	<i>COM</i> :
	<i>MOT</i> :

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Na dertig jaar strijd door de vrouwenbewegingen en vier jaar parlementaire werkzaamheden werd begin februari 2003 de tekst goedgekeurd die de wet tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) zou worden. Ingeval de onderhoudsplichtige het onderhoudsgeld niet betaalt, kan die nieuwe overheidsdienst, die is ondergebracht bij de FOD Financiën, aan de onderhoudsgerechtigde maandelijkse voorschotten toekennen, die hij, naast eventuele andere achterstallige onderhoudsgelden, integraal zal terugvorderen van de nalatige onderhoudsplichtige.

Eerst werd de inwerkingtreding van de wet uitgesteld, waarna de programmawet van 22 december 2003 de wet volledig heeft uitgehouden door de voorschotten (beheerd door de OCMW's) los te koppelen van de terugvoeringen (beheerd door de DAVO).

Tijdens de besprekingen in het raam van de begroting voor 2004 besliste de regering-Verhofstadt II dat de Dienst van start zou gaan in juli 2004, maar dat de eerste voorschotten op onbetaald onderhoudsgeld pas zouden worden toegekend vanaf 2005.

Wanneer eindelijk voorschotaanvragen bij de DAVO konden worden ingediend, bleek de begrenzing van het maandinkomen het aantal potentiële begunstigden van de voorschotregeling echter sterk te beperken.

Zo mag de aanvrager die voor zijn/haar kinderen een maandelijks voorschot op het onderhoudsgeld wenst te verkrijgen, per maand niet meer verdienen dan netto 1.175 euro, plus 56 euro per kind ten laste.

Die begrenzing moet zogezegd voorkomen dat vrouwen met een hoog inkomen die hun levensstandaard op peil willen houden, voorschotten krijgen.

Gescheiden ouders behoren hun kinderen evenwel een kwaliteitsvolle levensstandaard te waarborgen, in overeenstemming met hun inkomen. Het is de bedoeling de kinderen een levensstandaard te bieden die zo dicht mogelijk aansluit bij die van vóór de scheiding, al weet men dat een scheiding altijd uitmondt in een verarming van beide partners. Een inkomensbovengrens die de toegang tot de voorschotten beperkt, is dus een onbillijke maatregel die indruist tegen de doelstellingen met betrekking tot het welzijn van en de eerbied voor de kinderen.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le 21 février 2003, après 30 ans de lutte des mouvements de femmes et 4 ans de travail parlementaire, a été promulguée la loi portant création du SECAL (Service des créances alimentaires). Ce nouveau service public, intégré au SPF Finances, a pour mission d'intervenir en cas de pensions alimentaires impayées en versant des avances mensuelles qu'il récupère auprès des débiteurs défaillants et d'effectuer le recouvrement complet des arriérés encore dus par ce débiteur.

Après que l'entrée en vigueur de la loi ait été reportée, la loi-programme du 22 décembre 2003 va totalement dénaturer son fonctionnement, en scindant le système des avances (laissées au CPAS) et celui du recouvrement (confié au SECAL).

Lors des discussions autour du budget 2004, le gouvernement Verhofstadt II décide que le service sera opérationnel à partir de juillet 2004 mais que les avances sur pensions alimentaires impayées ne seront versées qu'à partir de 2005.

Mais, lorsque le SECAL ouvre enfin ses portes aux demandes de paiement d'avances, un plafond de revenus mensuel limite fortement le public bénéficiaire des avances.

Ainsi, pour bénéficier d'une avance mensuelle sur les contributions alimentaires en faveur de ses enfants, le demandeur ne doit pas gagner plus de 1.175 euros net + 56 euros par enfant à charge.

Le prétexte était qu'on n'allait quand même pas verser des avances à ces femmes qui ont des revenus importants et qui veulent conserver leur niveau de vie.

Or, les obligations des deux parents lorsqu'ils se séparent consistent bien à garantir un niveau de vie de qualité à leurs enfants, en correspondance avec leurs revenus, l'objectif étant de fournir aux enfants un niveau de vie le plus proche possible de celui qu'ils avaient avant la séparation, tout en sachant qu'une séparation aboutit toujours à un appauvrissement des deux partenaires. Ce plafond de revenus limitant l'accès aux avances est donc une mesure inéquitable et contraire aux objectifs de bien-être et de respect des enfants.

Voorts is er de vaststelling dat de ouder die zijn kind(eren) alleen opvoedt en die, om in het onderhoud en de opvoeding van die kinderen te kunnen voorzien, ervoor heeft gekozen te werken, waarbij hij/zij de tekortkoming van de andere ouder compenseert, duidelijk wordt benadrukt: de voorschotten worden immers geweigerd zodra het inkomen hoger ligt dan de thans bijzonder lage bovengrens, aangezien die overeenstemt met het leefloon.

Die inkomensbovengrens creëert dus discriminatie tussen de kinderen en houdt geen rekening met de situatie van de alimentatieplichtige ouder.

In 2006 liep het aantal aanvragen op tot in totaal 25.000, terwijl er 150.000, ja zelfs 175.000 gezinnen betrokken zijn.

Er dient aan te worden herinnerd dat elk beleid inzake de betaling van alimentatievorderingen moet worden gestuurd door het beginsel van de naleving van het recht. De doelstelling van dit wetsvoorstel is dat het recht op betaling van alimentatievorderingen wordt erkend als een universeel, rechtvaardig en billijk recht.

Dit wetsvoorstel strekt er dus toe die inkomensbovengrens af te schaffen, zodat eenieder aan wie een vonnis het recht heeft verleend op onderhoudsgeld voor de opvoeding van de kinderen, zoals bepaald bij de wet van 21 februari 2003, aanspraak op die voorschotten kan maken.

De aanneming van dit wetsvoorstel zou gepaard moeten gaan met de gelijktijdige aanneming van een andere bepaling die tot doel heeft de berekening van de alimentatievorderingen te objectiveren, zodat het verschuldigde bedrag overeenstemt met een billijke en door de schuldenaar begrepen gegevenheid. Daartoe is door een van de indieners een wetsvoorstel ingediend (DOC 52 0295/001).

Nous constatons, de plus, que le parent qui élève seul son ou ses enfants et qui a fait le choix de travailler pour pouvoir assumer l'entretien et l'éducation de ses enfants, en palliant les carences de l'autre parent, est très clairement pénalisé, puisque les avances lui sont refusées dès que ses revenus dépassent ce plafond, particulièrement bas aujourd'hui, puisqu'il équivaut au revenu d'intégration.

Ce plafond de revenus crée donc une discrimination entre les enfants et ne tient pas compte de la situation du parent-débiteur.

En 2006, le nombre des demandes a atteint un total de 25.000 alors que 150.000, voire 170.000 familles sont concernées.

Nous voulons rappeler que toute politique relative au paiement des créances alimentaires doit être guidée par le principe du respect du droit. L'objectif de la proposition est que le droit au paiement des créances alimentaires soit reconnu comme un droit universel, juste et équitable.

La présente proposition de loi a donc pour but de supprimer ce plafond de revenus, afin de permettre l'accès aux avances pour toute personne à qui un jugement a accordé le droit à une pension alimentaire destinée à l'éducation des enfants, tel que le prévoyait initialement la loi du 21 février 2003.

L'adoption de cette proposition de loi devrait s'accompagner de l'adoption simultanée d'une autre disposition visant à objectiver le calcul des créances alimentaires, afin que le montant des sommes dues corresponde à une réalité équitable et comprise par les débiteurs. Une proposition de loi a été déposée à cet effet par une des auteurs, elle porte la référence: DOC 52 0295/001.

Muriel GERKENS (Ecolo-Groen!)
Meyrem ALMACI (Ecolo-Groen!)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 4, § 1, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, wordt opgeheven.

15 januari 2008

PROPOSITION DE LOI**Article premier**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art.2

L'article 4, § 1er, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances est abrogé.

15 janvier 2008

Muriel GERKENS (Ecolo-Groen!)
Meyrem ALMACI (Ecolo-Groen!)

BASISTEKST

Wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën

Art. 4 § 1. Het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld bedoeld in artikel 2, 1°, a), wordt toegekend wanneer de maandelijkse bestaansmiddelen, hetzij van de niet-onderhoudsplichtige vader of moeder of van de persoon aan wie bij rechterlijke beslissing de bewaring van het kind werd toegekend, hetzij van het kind indien het meerderjarig is en niet met bovenvermelde persoon leeft, niet hoger zijn dan het bedrag vermeld in artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, in voorkomend geval verhoogd met het bedrag vastgesteld in artikel 1409, § 1, vierde lid, en geïndexeerd overeenkomstig de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

Enkel de persoonlijke bestaansmiddelen van de personen bedoeld in het eerste lid, met uitsluiting van de bestaansmiddelen van zijn of haar echtgenoot of partner, worden in aanmerking genomen.

Het bedrag van de bestaansmiddelen van de personen bedoeld in het eerste lid, wordt berekend overeenkomstig artikel 1411 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. Het bedrag van elk van de voorschotten is gelijk aan het onderhoudsgeld, in voorkomend geval geïndexeerd, met een maximum van 175 euro per maand en per onderhoudsgerechtigde.

In geval van gedeeltelijke betaling van een termijn van het onderhoudsgeld door de onderhoudsplichtige ten belope van een bedrag dat lager is dan het bedrag vastgesteld in het eerste lid, wordt het voorschot beperkt tot het verschil tussen het bedrag vastgesteld in eerste lid en het werkelijk ontvangen bedrag.

§ 3. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het maximumbedrag en de toekenningsmodaliteiten van het voorschot wijzigen.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

Wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën

Art. 4 § 1.— Het bedrag van elk van de voorschotten is gelijk aan het onderhoudsgeld, in voorkomend geval geïndexeerd, met een maximum van 175 euro per maand en per onderhoudsgerechtigde.

In geval van gedeeltelijke betaling van een termijn van het onderhoudsgeld door de onderhoudsplichtige ten belope van een bedrag dat lager is dan het bedrag vastgesteld in het eerste lid, wordt het voorschot beperkt tot het verschil tussen het bedrag vastgesteld in eerste lid en het werkelijk ontvangen bedrag.

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het maximumbedrag en de toekenningsmodaliteiten van het voorschot wijzigen.

TEXTE DE BASE**Loi du 21 février 2003 créant un service des créances alimentaires au sein du SPF Finances**

Art. 4 § 1er. Le droit aux avances sur pension alimentaire mentionné à l'article 2, 1°, a), est attribué quand les ressources mensuelles, soit du père ou de la mère non débiteur d'aliments ou de la personne s'étant vu attribuer par décision judiciaire la garde de l'enfant, soit de l'enfant si celui-ci est majeur et ne vit pas avec la personne précitée, ne sont pas supérieures au montant visé à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, majoré le cas échéant du montant fixé par l'article 1409, § 1er, alinéa 4, précité et indexé conformément aux dispositions du Code Judiciaire.

Seules les ressources propres des personnes visées à l'alinéa 1er, à l'exclusion des ressources de son conjoint ou de son partenaire, sont prises en compte.

Le montant des moyens d'existence visé au 1er alinéa est calculé conformément à l'article 1411 du Code Judiciaire.

§ 2. Le montant de chacune des avances est égal à celui de la pension alimentaire, le cas échéant, indexé, avec un maximum de 175 euros par mois et par créancier d'aliments.

En cas de paiement partiel d'un terme de la pension alimentaire par le débiteur d'aliments d'un montant inférieur à celui fixé à l'alinéa 1er, l'avance est limitée à la différence entre le montant fixé à l'alinéa 1er et le montant effectivement perçu.

§ 3. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, modifier le montant maximal et les modalités de l'octroi de l'avance.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION**Loi du 21 février 2003 créant un service des créances alimentaires au sein du SPF Finances**

Art. 4 § 1er. — Le montant de chacune des avances est égal à celui de la pension alimentaire, le cas échéant, indexé, avec un maximum de 175 euros par mois et par créancier d'aliments.

En cas de paiement partiel d'un terme de la pension alimentaire par le débiteur d'aliments d'un montant inférieur à celui fixé à l'alinéa 1er, l'avance est limitée à la différence entre le montant fixé à l'alinéa 1er et le montant effectivement perçu.

§ 2. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, modifier le montant maximal et les modalités de l'octroi de l'avance.